

**FINANSOWE ASPEKTY DZIAŁALNOŚCI POLSKICH AGENCJI
WYKONAWCZYCH ORAZ AGENCJI WYKONAWCZYCH UNII
EUROPEJSKIEJ**

*Financial aspects of the activities of Polish executive agencies and
executive agencies of the European Union*

ABSTRACT

The aim of this essay is to present and analyse the financing of executive agencies and the role of law in enabling them to carry out their tasks and objectives effectively. The essay begins by defining what the executive agencies of the European Union and the Polish executive agencies are. In the following part of the essay, the intentional and historical context of the creation of executive agencies will be presented, as well as the analysis of methods and effectiveness of financing presented executive agencies. The creation of executive agencies was the result of a change in the perception of modern administration and a move towards "increasing the effectiveness and efficiency of the functioning of public administration". The article describes the genesis of the creation of an "administrative culture that encourages officials to take responsibility for actions over which they have control", where the application of a new financial architecture, including a radical decentralisation of financial responsibility, was intended to contribute to more effective management of Community funds.

Keywords: Agencje Wykonawcze Unii Europejskiej, Polskie Agencje Wykonawcze, Executive agencies of the European Union, Polish Executive Agencies

1. UWAGI WSTĘPNE

Finansowanie polskich agencji wykonawczych oraz agencji wykonawczych Unii Europejskiej wspiera realizację celu ich założenia, jakim było uczynieniem ich jednolitym narzędziem administracji zorientowanym na efektywnej realizacji powierzonych zadań. Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie finansowania agencji wykonawczych i roli prawa w umożliwieniu agencjom wykonawczym skutecznej realizacji zadań i celów oraz analiza tego zagadnienia. Próba dokonania głębszej analizy prezentowanego zagadnienia rozpocznie się od określenia czym właściwie są agencje wykonawcze Unii Europejskiej oraz polskie agencje wykonawcze. W dalszej części pracy niezbędnym będzie ukazanie kontekstu celowościowego oraz historycznego powstania agencji wykonawczych. Ponadto przeanalizowany zostanie sposób oraz efektywność finansowania przedstawionych agencji wykonawczych.

Agencja wykonawcza jest państwową osobą prawną tworzoną na podstawie odrębnej ustawy w celu realizacji zadań państwa. Definicja ta znajduje się w art. 18 ustawy o Finansach Publicznych⁹⁴. Agencja wykonawcza to instytucja, która jest odpowiedzialna za realizację określonych zadań na rzecz państwa członkowskiego, lub Unii Europejskiej⁹⁵ oraz za wykonywanie określonych zadań w imieniu UE, lub państwa członkowskiego. W Polsce agencje wykonawcze są tworzone przez rząd i są odpowiedzialne za realizację zadań z zakresu określonych dziedzin, takich jak transport, środowisko czy bezpieczeństwo. Agencje wykonawcze Unii Europejskiej pełnią podobną funkcję w skali całej UE. Powstanie agencji wykonawczych wynika ze zmiany postrzegania nowoczesnego administrowania i przejście na “zwiększenie skuteczności i efektywności funkcjonowania administracji publicznej”⁹⁶.

2. GENEZA, KONTEKST HISTORYCZNY ORAZ CELOWOŚCIOWY SPOSOBU FINANSOWANIA AGENCJI WYKONAWCZYCH UNII EUROPEJSKIEJ

⁹⁴ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. 2009 nr 157 poz. 1240 ze zm.), dalej jako: u.f.p.

⁹⁵ Dalej jako: UE.

⁹⁶ H. Krynicka, *Koncepcja nowego zarządzania w sektorze publicznym (New Public Management)*, „Studia Lubuskie” 2006, nr 2, s. 193.

Na początku lat 2000, w następstwie rezygnacji Przewodniczącego Komisji Europejskiej Jacques Santera i wśród poważnych oskarżeń o niegospodarność i nepotyzm, Komisja Europejska została zmuszona do wprowadzenia zmian w swoim tradycyjnym trybie działania⁹⁷. Rada Europejska wyraziła szczególne obawy, co do opisanej sytuacji w Biuletynie Unii Europejskiej. Wyraziła pogląd, że ilekroć fundusze wspólnotowe, programy lub projekty są zarządzane przez Komisję, jej służby będą miały odpowiednią strukturę, aby zapewnić najwyższe standardy rzetelności i skuteczności zarządzania⁹⁸. Zakończono delegowanie usług do firm prywatnych, przez co, początkowo nazywano „organem wykonawczym nowego typu”⁹⁹. Rada Rozporządzeniem 58/2003¹⁰⁰ przyznała Komisji prawo do tworzenia agencji wykonawczych w celu delegowania niektórych zadań związanych z zarządzaniem programami wspólnotowymi na osoby trzecie”¹⁰¹.

W Białej Księdze przyjętej przez Komisję głównym celem w obszarze finansów było stworzenie kultury administracyjnej, która zachęca urzędników do brania odpowiedzialności za działania, nad którymi sprawują kontrolę – i daje im kontrolę nad działaniami, za które są odpowiedzialni¹⁰². Biała Księga przewidywała zastąpienie dotychczasowego systemu scentralizowanej kontroli całkowicie nową architekturą, obejmującą radykalną decentralizację odpowiedzialności finansowej na dyrektorów generalnych, którzy byliby zobowiązani do składania rocznego sprawozdania z działalności, w którym oprócz sprawozdania z postępów w osiągnięciu wyznaczonych celów polityki, podpisują osobiste zapewnienie o solidności kontroli wewnętrznej, nową procedurę zarządzania finansami, kontroli i audytu, rozdzielenie uprawnień, kontroli finansowej i funkcji audytu, jaśniejsze określenie obowiązków urzędników zatwierdzających i menedżerowie oraz lepszą ochronę interesów finansowych Wspólnoty¹⁰³. Jednak obawy

⁹⁷ H. Kassim “‘Mission Impossible’, but Mission Accomplished: The Kinnock Reforms and the European Commission.” *Journal of European Public Policy* 15 (5) 2008 s. 648.

⁹⁸ Biuletyn Unii Europejskiej 3,1.391, H. Kassim *The Kinnock Reforms Perspective: Why Reforming The Commission is an Heroic, But Thankless, Task*, s. 30.

⁹⁹ Komisja Europejska 2000a, rozdz. III.

¹⁰⁰ Rozporządzenie Rady (WE) nr 58/2003 z dnia 19 grudnia 2002 r. ustanawiające statut agencji wykonawczych, którym zostaną powierzone niektóre zadania w zakresie zarządzania programami wspólnotowymi.

¹⁰¹ Rada Unii Europejskiej 2002, L 57/1:1 (Council of the European Union. 2002. Council Regulation (EC) No 58/2003 of 19 December 2002 Laying down the Statute for Executive Agencies to Be Entrusted with Certain Tasks in the Management of Community Programmes. O.J. Vol. L 57/1).

¹⁰² *Reforming The Commission, A White Paper*.

¹⁰³ H. Kassim, *The Kinnock Reforms Perspective: Why Reforming The Commission is an Heroic, But Thankless*, “Task Public Policy and Administration” nr 19 2004, s. 34.

dotyczyły ryzyka decentralizacji, pomieszczenia obowiązków, ograniczenia przejrzystości, utrudnienia kontroli oraz fakt, że taka decentralizacja może być niezgodna z zasadą pomocniczości, ponieważ zarządzanie finansami w odniesieniu do kompetencji UE jest funkcją, którą najlepiej sprawuje sama Unia Europejska.

Zasady działania agencji wykonawczej określa ustawa o utworzeniu danej agencji oraz statut. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, wymogi, jakie powinien spełniać statut agencji wykonawczej, w celu zapewnienia jednolitej i przejrzystej organizacji wewnętrznej agencji wykonawczych pod względem instytucjonalnym. Proces agencyfikacji w UE, w przeciwieństwie do państw narodowych, lecz podobnie do Polski, zaczął się na poważnie dopiero stosunkowo niedawno. W związku z tym można zaobserwować proces uczenia się w tworzonych rozporządzeniach ustanawiających agencje w UE. Ogólnie rzecz ujmując, przepisy określające funkcjonowanie, zadania agencji i jej organów są coraz bardziej szczegółowe, a zmiany są sukcesywnie kodyfikowane w kolejnych aktach prawnych. Agencje wykonawcze, którym miały zostać powierzone niektóre zadania w zakresie zarządzania wspólnotowymi programami, zostały wprowadzone na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 58/2003 z 19 grudnia 2002 roku ustanawiającego statut agencji wykonawczych. Podstawą prawną tej regulacji jest art. 308 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, który stanowi, że: jeżeli działanie Wspólnoty okaże się niezbędne do osiągnięcia, w ramach funkcjonowania wspólnego rynku, jednego z celów Wspólnoty, a niniejszy Traktat nie przewidział kompetencji do działania wymaganego w tym celu, Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, podejmuje właściwe działania.

Finansowe aspekty działania Agencji Wykonawczych normują zatem rozporządzenia Rady, Komisji Europejskiej oraz Parlamentu Europejskiego¹⁰⁴. Przepis art. 12 rozporządzenia nr 58/2003 stanowi, że agencja wykonawcza posiada w swojej dyspozycji budżet operacyjny, który przeznaczona na bieżące funkcjonowanie i pokrywanie wydatków administracyjnych w danym roku budżetowym traktowanym jako rok kalendarzowy. Projekt budżetu corocznie sporządza dyrektor danej agencji. W projekcie zamieszcza się plan etatów wraz z określeniem liczby, stopni i kategorii pracowników zatrudnianych w danym roku budżetowym. Budżet agencji wykonawczej ustala się i wykonuje zgodnie z zasadami jednolitości, rzetelności budżetowej, jednoroczności,

¹⁰⁴ Rozporządzenie Rady Europejskiej nr 58/2003, rozporządzenie Komisji (WE) nr 651/2008 z dnia 9 lipca 2008 roku oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046.

równowagi, jednostki rozliczeniowej, uniwersalności, specyfikacji, należytego zarządzania finansami, obejmującego efektywną i skuteczną kontrolę wewnętrzną, oraz przejrzystości¹⁰⁵.

3. EFEKTYWNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI ORAZ FINANSOWANIA AGENCJI WYKONAWCZYCH UNII EUROPEJSKIEJ

Zadając pytanie, czy agencje wykonawcze spełniły założenia, które były stawiane na początku lat 2000, odpowiedź może być niejednoznaczna. Od 2007 do 2021 roku nie powołano żadnej nowej agencji¹⁰⁶, a z istniejących zmieniono nazwy trzech. Mimo to dostępne liczby wskazują, że te sześć agencji (z wyłączeniem ECCC) zostało ogólnie uznanych za odnoszące sukcesy przez ich organizację macierzystą. Liczba ich pracowników wzrosła z 33 w 2004 roku do 1609 w 2012 roku i do 2055 w 2016 roku. Podobnie roczny budżet operacyjny (tj. budżet, który agencje mają na wykonywanie różnych zadań) wzrósł z 5,3 miliardów euro środków, na które zaciągnięto zobowiązania, w 2012 roku (czyli około trzy i pół procent całkowitego budżetu Komisji Europejskiej na ten rok) do prawie 10,5 miliardów euro w 2016 roku (czyli ponad sześć procent)¹⁰⁷. Wzrost wydatków oraz liczby pracowników wynika ze specyfiki działalności administracyjnej UE. Komisja musiała znaleźć sposób na obniżenie kosztów administracyjnych poza cięciami wynagrodzeń już wprowadzonymi w następstwie reform Kinnocka. Podczas ustalania Perspektyw finansowych na lata 2007-2013, Wieloletnich Ram Finansowych 2014-2020 oraz Długofalowego budżetu UE 2021-2027 wygodne dla komisji było to, że budżet administracyjny agencji wykonawczych pobierano z puli środków finansowych programów, którymi zarządzają. Innymi słowy, odpowiednie środki są poza pulą zasobów, które określają ogólny budżet Komisji¹⁰⁸. Skuteczność finansowania i struktury agencji wykonawczych UE można omówić na przykładzie Agencji Wykonawczej Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych. Ocena działalności agencji za lata 2012-2015 została przedstawiona przez

¹⁰⁵ Zasady budżetowe określa art. 3 rozporządzenia 1653/2004, N. Sordon, *Functioning of the executive agencies which finance research in the European Union* "Prawo Budżetowe Państwa i Samorządu" 2021, nr 2, s. 76.

¹⁰⁶ W 2021 roku swoją działalność rozpoczęło Europejskie Centrum Cyberbezpieczeństwa w Przemysle, Technologii i Badaniach Naukowych <ECCC>.

¹⁰⁷ Zaprezentowane dane pochodzą z T. Koenig, *Managing Policy: Executive Agencies of the European Commission*, „IHS Political Science Series”, Working Paper 146 September 2017.

¹⁰⁸ T. Koenig, *op. cit.*, s. 7, European Court of Auditors *Special Report* No 11/2009.

Public Policy and Management Institute¹⁰⁹. Z przedstawionego dokumentu wynika, że agencja wysoce efektywnie realizowała wyznaczone cele i zadania. Analiza kosztów i korzyści wykazała, że rzeczywiste koszty działania agencji były o ok. 20 mln euro niższe, niż pierwotnie szacowano, natomiast koszty związane z personelem były wyższe, niż zakładano. Raport dowiódł, iż działalność agencji zapewniła oszczędności w wysokości ok. 23% w porównaniu do sytuacji, w której to Komisja realizowałaby te zadania wewnętrznie. Rzeczywiste oszczędności były zbliżone do zakładanych scenariuszy i wynosiły 46,5 mln euro. Wyniknęły one przede wszystkim z niższych kosztów personelu i mniejszej liczby zatrudnionego personelu. Ukazuje to jak skutecznym i efektywną jest działalność agencji wykonawczych. Spełniają zatem założenia i cele stawiane przed nimi od początku lat 2000.

Agencje wykonawcze odgrywają coraz ważniejszą rolę w administracji Unii Europejskiej. Od 2007 roku do 2021 roku nie utworzono żadnej nowej agencji wykonawczej, a nazwę zmieniły trzy agencje. W celu zrozumienia tej zależności należy zapoznać się z pierwotnym Rozporządzeniem Rady (WE) nr 58/2003. Decydującym aspektem, jest fakt, iż rozporządzenie stanowi, że powołanie od podstaw nowej agencji wykonawczej wymaga zgody państw członkowskich. Oczywiście wymóg ten wiąże się ze znacznymi kosztami polityczno-administracyjnymi¹¹⁰. Wydaje się zatem, że od 2007 roku koszty te uznano za zbyt wysokie. Jest to szczególnie ważne, biorąc fakt, że nazwy się zmieniają, a ponieważ nowa nazwa zwykle sygnalizuje zmianę formy działania: z definicji czas trwania agencji wykonawczej jest ograniczony, ale może być przedłużony¹¹¹. Oczywiście sprawia to, że agencje wykonawcze są bardzo elastyczne: ilekroć Komisji Europejskiej przekazywane są nowe programy, które są pracochłonne, istniejące agencje można stosunkowo łatwo przeprogramować. Pozwala to uniknąć kosztów tworzenia nowych agencji. Ponieważ aktualizacja wykazu zadań jest związana z siedmioletnim cyklem wieloletnich ram finansowych UE, odnowienie agencji jest również powiązane z tym procesem politycznym. Dlatego dwie agencje zmieniły nazwę w następstwie przyjęcia ram finansowych na lata 2007-2013, podobnie jak trzy z sześciu podczas wdrażania kolejnych ram na lata 2014-2020.

¹⁰⁹ *Evaluation of the Operation of ERCEA (2012–2015). Executive summary*, Directorate General for Research and Innovation, Bruksela 2016, s. 3.

¹¹⁰ T. Koenig, *op. cit.*, s. 7.

¹¹¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 58/2003, art. 3.

4. ANALIZA FINANSOWANIA POLSKICH AGENCJI WYKONAWCZYCH

Polska agencja wykonawcza prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych i w ustawie o utworzeniu tej agencji. W 2009 roku zmierzając do uporządkowania zasad funkcjonowania agencji rządowych oraz zwiększenia przejrzystości finansów publicznych, wprowadzono nową ustawą o finansach publicznych. Ustawa ustanowiła agencje wykonawcze jako jednostki sektora finansów publicznych. Wprowadzenie instytucji agencji wykonawczych było wzorowane na rozwiązaniach przyjętych przez Unię Europejską w Rozporządzeniu (WE) nr 58/2003. Stworzenie Agencji Wykonawczych było zwieńczeniem procesu odbywającego się od początku transformacji gospodarczej. Podczas transformacji stworzono różnego rodzaju agencje, które miały zróżnicowany status prawny, zasady organizacji oraz finansowania. Z powodu informacji przedstawionych przez Najwyższą Izbę Kontroli o nieprawidłowościach w ich funkcjonowaniu oraz w związku z przygotowaną przez rząd „Analizą celowości działania państwowych funduszy celowych oraz agencji” rozpoczęła się debata o zasadności funkcjonowania agencji. Źródłem problemów była niejednorodność regulacji dotyczących finansowych aspektów ich działania¹¹². Przystąpiono, na wzór administracji Unii Europejskiej do stworzenia Nowego Zarządzania Publicznego (NPM – New Public Management).

Agencje są jednostkami gospodarki pozabudżetowej, ale objętymi budżetowaniem tzw. netto prostym, co oznacza, że nadwyżki przez nie uzyskane na drodze wykonywania zadań państwa należą do przychodów jednostek sektora finansów publicznych, a nie do kategorii przychodów budżetowych lub dochodów publicznych¹¹³. Podstawą gospodarki finansowej agencji wykonawczej jest roczny plan finansowy. Jest on ustalany przez jej właściwy organ w porozumieniu z ministrem sprawującym nadzór nad agencją wykonawczą. Po zatwierdzeniu przez ministra sprawującego nadzór projekt jest przekazywany Ministrowi Finansów, w trybie i terminach określonych w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej. W ramach projektu planu finansowego sporządza się plan dochodów i wydatków agencji wykonawczej ujmowa-

¹¹² M. Kosek-Wojnar, K. Maj-Waśniowska *Funkcjonowanie wybranych form organizacyjno-prawnych sektora finansów publicznych w warunkach quasi-rynkowych*, „Cracow Review of Economics and Management” 2008, nr 5(977), s. 3.

¹¹³ A. Gorgol, *Formy Funkcjonowania jednostek sektora finansów publicznych*, [w:] *Zarys finansów publicznych i prawa finansowego*, red. W. Wójtowicz, Warszawa 2014, s. 49.

nych w terminie ich zapłaty. W planie dochodów i wydatków agencji wykonawczej planowane wydatki nie powinny być wyższe od planowanych dochodów.¹¹⁴ Planowane wydatki mogą przekraczać planowane dochody za zgodą ministra sprawującego nadzór nad agencją wykonawczą, wydaną w porozumieniu z Ministrem Finansów. Agencje wykonawcze działają na zasadzie samofinansowania. Jako jednostki sektora finansów publicznych osiągają przychody z prowadzonej działalności, które nie są odprowadzane do budżetu państwa, lecz służą pokryciu jej kosztów¹¹⁵. Agencje wykonawcze są państwowymi osobami prawnymi, o których odrębności finansowej stanowią, nie tylko powyższy wymiar finansowy, ale także fakt, że są wyodrębnione w ramach innych działów prawa finansowego oraz prawa cywilnego. Istotną informacją w tym kontekście też jest fakt, że zgodnie z ustawą o finansach publicznych każda agencja wykonawcza, bez względu na przedmiot działalności, może otrzymywać dotacje celowe na dofinansowanie lub pełne finansowanie kosztów inwestycji oraz wykonywanych zadań państwowych. Chcąc ocenić realizację zadań przez agencje wykonawcze, należy ocenić ich pracę pozytywnie. W latach 2011-2016 wynik finansowy brutto agencji wykonawczych był dodatni¹¹⁶.

5. UWAGI KOŃCOWE

Z dokonanej analizy agencji wykonawczych można wysunąć kilka wniosków. Celem stworzenia Polskich agencji wykonawczych oraz agencji wykonawczych Unii Europejskiej było wprowadzenie Nowego Zarządzania Publicznego, którego charakterystyką są działania administracji publicznej zorientowane na wyniki oraz zwiększenie skuteczności i efektywności funkcjonowania administracji publicznej. Finansowanie Agencji wykonawczych dzięki jasno postawionym celom na początku ich tworzenia pomogły także w tendencjach rozrostowych administracji w odniesieniu do jej nadmiernych wydatków i przerostu zatrudnienia. Z powyższych rozważań jasno wynika, że finansowanie polskich agencji wykonawczych oraz agencji wykonawczych Unii Europejskiej, wspiera realizację celu ich założenia, jakim było uczynienie ich jednolitym narzędziem administracji zorientowanym na efektywnej realizacji powierzonych zadań.

¹¹⁴ A. Hanusz, *Jednostki sektora finansów publicznych*, [w:] *Prawo finansowe*, red. A. Hanusz, Warszawa 2022, s. 67.

¹¹⁵ A. Gorgol, *Formy funkcjonowania jednostek sektora finansów publicznych*, [w:] *Zarys finansów publicznych i prawa finansowego*, red. W. Wójtowicz, Warszawa 2014, s. 49.

¹¹⁶ Zebrane dane pochodzą z artykułu M. Kosek-Wojnar, K. Maj-Waśniowska *Funkcjonowanie wybranych form organizacyjno-prawnych sektora finansów publicznych w warunkach quasi-rynkowych*.

Jednak przedstawiony stan faktyczny może stwarzać pewne ryzyko. Koncepcja nowego zarządzania publicznego rozwija się na świecie od blisko 40 lat, w Polsce od około dekady, a w UE od 21 lat. Na gruncie polskim ewolucja tego modelu jest znacznie szybsza, co rodzi wiele problemów. Z jednej strony bowiem widoczne są już istotne zmiany wdrażane zgodnie z *public governance*, z drugiej jednak jest to zbyt krótki czas na ugruntowanie się i zrozumienie instrumentów całej koncepcji nowego zarządzania publicznego¹¹⁷. Może to rodzić nierzetelności oraz nieprawidłowości w dysponowaniu środkami finansowymi. W ramach postulatu *de lege ferenda* należy zapewnić nadzór nad finansami agencji wykonawczych. Zasadnym jest również, aby przy tworzeniu nowych agencji kierować się zasadnością oraz celowością ich powstania.

BIBLIOGRAFIA

1. Biuletyn Unii Europejskiej 3,1.39l.
2. *Evaluation of the Operation of ERCEA (2012–2015). Executive summary*, Directorate General for Research and Innovation, Bruksela 2016.
3. Hanusz A., *Prawo finansowe*, Warszawa 2022.
4. Kassim H., Mission Impossible, but Mission Accomplished: The Kinnock Reforms and the European Commission, *Journal of European Public Policy* 15 (5) 2008.
5. Kassim H., *The Kinnock Reforms Perspective: Why Reforming The Commission is an Heroic, But Thankless*, "Task Public Policy and Administration" nr. 19 2004.
6. Koenig, T., *Managing Policy: Executive Agencies of the European Commission*, "IHS Political Science Series" Working Paper 146 September 2017.
7. Kosek-Wojnar M., Maj-Waśniowska K., *Funkcjonowanie wybranych form organizacyjno-prawnych sektora finansów publicznych w warunkach quasi-rynkowych*, "Cracow Review of Economics and Management" 2008, Nr 5(977).

¹¹⁷ K. Marchewka-Bartkowiak *Nowe zarządzanie publiczne* "Biuro Analiz Sejmowych" 2014 nr 18 (178) 9, s. 1.

8. Krynicka H., *Koncepcja nowego zarządzania w sektorze publicznym (New Public Management)*, „Studia Lubuskie” 2006, nr 2.
9. Marchewka-Bartkowiak K., *Nowe zarządzanie publiczne*, „Biuro Analiz Sejmowych” 2014, nr 18.
10. *Reforming The Commission, A White Paper*.
11. Sordon N. *Functioning of the executive agencies which finance research in the European Union* „Prawo Budżetowe Państwa i Samorządu” 2021, nr 9.
12. Wójtowicz W. (red.), *Zarys finansów publicznych i prawa finansowego*, Warszawa 2014.